

РЕШЕНИЕ

№ 383

гр. Пловдив, 15.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги В. Чамбов

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Антония К. Роглева Въззивно търговско дело
№ 20235001000400 по описа за 2023 година

С решение № 52 от 18.04.2023 г., постановено по т.д. № 159/22 г. на Окръжен съд Пазарджик, ЗК "Л. И." АД ЕИК ***** е осъдена да заплати на Д. П. Л. ЕГН ***** сумата **24000 лв.** като обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от телесни увреждания, причинени вследствие на пътен инцидент от 20.06.2019 г., причинен от товарен автомобил марка "К.", модел „*****", рег.№ *****, управляван от В. Б. П. , при който ищецът Д. Л. пътуващ в него, скача в движение и в крайпътната канавка, ведно със законната лихва, считано от 13.01.2022 г. до окончателното изплащане на главницата, като за разликата до пълния предявен размер от 40 000 лв. и за законна лихва за забава за периода от 17.12.2021 г. - 12.01.2022 г. искът е отхвърлен като неоснователен.

Въззивна жалба против горното решение в осъдителната му част е подадена от ЗК "Л. И." АД, която го обжалва с оплакване за незаконосъобразност и необоснованост. Оспорва се извода на първоинстанционния съд, че е налице основание за ангажиране отговорността на застрахователя по чл. 432 от КЗ. Иска решението да бъде отменено в

обжалваната част и вместо него се постанови друго, с което предявения иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди бъде отхвърлен изцяло ведно със законните последици. Претендира разноси пред въззивната инстанция по представен списък на разноските.

Въззиваемата страна Д. П. Л. счита жалбата за неоснователна и моли обжалваното решение да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния му представител адв. Г. Й. за оказана безплатна правна помощ.

Пловдивски апелативен съд, след преценка на събраните доказателства по делото, във връзка с изложените оплаквания и възражения на страните, приема за установено следното:

Съдът е сезиран със иск по чл. 432, ал.1 от ТЗ, предявен от Д. П. Л. против ЗК "Л. И." АД за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от получени телесни увреждания вследствие на произшествие, настъпило на 20.06 2019 г., около 17:00 часа на път *** ***, за с.Ц. от м. Е., с участието на товарен автомобил марка "К.", модел „*****", с рег.№ *****, управляван от В. Б. П..

Безспорно е установено по делото, че към датата на ПТП е била сключена и действаща валидна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" по отношение на посочения товарен автомобил.

По отношение механизма на настъпване на процесния инцидент и получените увреждания на ищеца съдът се е позовал на свидетелски показания, както и на прието заключение на КСАТМЕ. Установено е, че на около километър преди с.Ц., при предстоящи два завоя водачът се опитал да премине на по-ниска предавка, но преди композицията да навлезе в кривата на първия десен завой предавката се изключила и водачът, използвайки съединителя и спирачките, не успял да я включи отново; завоят бил преодолян и автомобилът навлязъл на пътен участък преди левия завой, когато водача оповестил, че спирачките не държат; ищецът скочил в движение при скорост от около 35-40 км./ч. на разстояние от около 150 м преди левия завой; след това водачът успял да намали скоростта, да вземе завоя и да спре, като

вследствие на центробежната сила, действаща върху ремаркетото в завоя, то напуснало с десните колела пътното платно и част от дървата, натоварени в него, се разпилели в кривата на завоя и след него. При скачането на ищеца от камиона десният му крак е попаднал в крайпътната канавка, при което ходилото се е извило много рязко навън, а подбедрицата се е ротирала навътре под въздействието на инерционните сили на тялото при много висока кинетична енергия по остта на крайника. Вследствие на това ищецът е получил открита луксация на дясната скочна кост, участваща в конструкцията на глезенната става и свързваща същата с петната кост и полифрагментарна фрактура на синдесмозата на дясната фибула /малък пищял/, като така полученото увреждане е в пряка причинна връзка със скока от камиона.

Прието е в първоинстанционното решение, че в случая не е налице виновно и противоправно поведение на водача на товарния автомобил, който не е нарушил императивни предписания при изпълнение на служебните си задължения, свързани с управлението на товарния автомобил с прикачено към него ремарке, в която товарна композиция е превозван дървен материал. Прието е, че инцидентът се дължи на проявил се технически проблем в спирачната система на автомобила, като не е доказано същият да е вследствие на виновно поведение на водача, а проблемът се дължи на външни фактори, независещи от неговите действия и воля. В тази връзка са изложени подробни съображения, които не се оспорват нито от жалбоподателя, нито от въззиваемата страна.

Тезата, поддържана от жалбоподателя, е че след като не е налице виновно поведение на водача на застрахованото МПС, не е осъществен и фактическият състав на непозволеното увреждане. Счита, че в случая ищецът сам е взел решение да скочи от камиона, не е имало съприкосновение между него и застрахованото МПС, поради което същият си е самопричинил увреждането и не е налице основание за ангажиране на отговорността му като застраховател. Позовава се на обстоятелството, че водачът на камиона, както и другият пътник в него -свидетелят П. били останали в него и не били получили увреждания.

Така наведените оплаквания и доводи не се споделят от настоящия въззивен състав.

На първо място, законосъобразен е изводът, че отговорността на застрахователя включва не само вреди, причинени вследствие на виновно и

противоправно поведение на водача на застрахованото МПС, но и такива, които са причинени от самата вещ - нейното състояние или характер /чл. 50 от ЗЗД/. Съгласно чл. 477, ал.1 от КЗ обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, **за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство** или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата. Застраховани лица съгласно ал. 2 са собственикът, ползвателят и държателят на моторното превозно средство, за което е налице валидно сключен застрахователен договор, както и всяко лице, което извършва фактически действия по управлението или ползването на моторното превозно средство на законно основание. Българското законодателство предвижда отговорност за вреди, произтичащи от вещи - чл. 50 от ЗЗД, която лежи в тежест на собственика и на лицето, под чийто надзор се намират вещите. Тази отговорност е обективна и не изисква наличие на виновно и противоправно поведение. Същата се покрива от риска при застраховка "ГО" , в какъвто смисъл е и нормата на чл. 493, ал.2, т. 7 от КЗ, която изрично предвижда, че вредите, произтекли от вещ по смисъла на чл. 50 от ЗЗД се включват в обема на застрахователната отговорност. Изрично са включени в този обем и вредите, причинени в резултат на повреда на моторното превозно средство, която е довела до пътнотранспортно произшествие – чл. 493, ал.2, т. 5 от КТ. В този смисъл е налице и трайна и непротиворечива е съдебната практика, част от която е цитирана и в обжалваното решение. С оглед посоченото въззивният съд приема за неоснователни оплакванията за това, че липсата на виновно и противоправно поведение на водача на МПС по принцип изключва отговорността на застрахователя.

Споделят се изводите на първоинстанционния съд и по отношение на това, че в случая техническата неизправност на спирачната система представлява недостатък на вещта, довела до невъзможност на водача да осъществява необходимия контрол върху движението на товарния автомобил, е създала реална опасност за пътуващите в него, включително и предвид конкретната пътна обстановка - път с наклон, създаващ условия за неконтролируемо увеличаване на скоростта при приближаване на ляв остър завой и пропаст отдясно на пътя; повредата е била непредвидима и

непредотвратима от водача на МПС, който е уведомил пътниците за нея; предприетият от ищеца скок от товарния автомобил е вследствие на основателно възникнал страх от по-сериозно увреждане на здравето и живота му при продължаване на престоя в МПС. Тези изводи изцяло кореспондират с установената по делото фактическа обстановка, включително и свидетелските показания на водача на автомобила В. П., който подробно обяснява обстоятелствата около възникналата опасност - камионът се движел по наклон, въпреки неколнократно натискане на спирачките скоростта не намалявала, не сработила и ръчната спирачка, камионът се засилил и пътуващите в него се изплашили, приближавал ляв завой, а отдясно на пътя имало пропаст, другите пътници го карали и той да скочи, но той приценил, че трябва да направи усилия да овладее камиона и да вземе завоя, в противен случай щял да се претрепе. Така установената фактическа обстановка сочи, че в случая скокът на ищеца от камиона действително се дължи на решение, което самият той е взел, но това решение е предизвикано от създадена реална опасност камионът да не може да намали скорост и да спре вследствие на възникналата техническа повреда, което може да бъде и животозастрашаващо. Т.е. ищецът е скочил, за да защити живота си и настъпването на по-сериозни телесни увреждания. От обстоятелството, че все пак водачът е успял да спре МПС, като той и другият пътуващ пътник в камиона не са получили телесни увреждания, е без правно значение за спора. В случая релевантният момент, към който следва да се преценява налице ли е връзка между скока и недостатъка на МПС, е този, в който е осъществено скачането от камиона. Към този момент безспорно е била налице съвсем реална опасност от настъпване на тежко ПТП, предизвикала у ищеца основателен страх. Не може да се отрече правото на лицето да предприеме действия по опазване на живота и здравето си, като няма нито законово, нито чисто житейско основание да се изисква от същото да предвиди с точност как ще се развие пътната ситуация, а именно, че все пак водачът ще успее да спре камиона. В този ред на мисли е без значение и обстоятелството, че липсва удар между тялото на ищеца и детайли на товарния автомобил, който удар да причини телесното увреждане. Без значение е и обстоятелството какво решение е взел другият пътник в камиона, дали е останал в него или е скочил, тъй като от същото не могат да се правят конкретни правни и фактически изводи, относими към конкретния спор по настоящето дело.

Налице е пряка причинна връзка между техническата неизправност на

автомобила и реално възникналата опасност от ПТП, застрашаващо сериозно живота и здравето на ищеца, с взетото от него решение за скок от камиона като спасителна реакция. При това положение настоящият въззивен състав намира за неоснователни доводите във въззивната жалба, че става въпрос за самоувреждане, което няма връзка с вещта и не е включено във обема на застрахователната отговорност.

Вследствие на ПТП ищецът е получил открита луксация на дясната скочна кост, участваща в конструкцията на глезенната става и свързваща същата с петната кост и полифрагментарна фрактура на синдесмозата на дясната фибула /малък пищял/; извършена му е операция в деня на произшествието - открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация, тибия и фибула, репозиция на луксираната кост с последваща фиксация с три К игли и е поставена заключена плака на фибулата със едем винта; бил е с гипсова имобилизация за срок от 2 месеца при нормално протичане на оздравителния процес; провеждано е медикаментозно лечение с антибиотици, обезболяващи средства, препарати за забавяне на кръвосъсирването и противотитаниева профилактика; констатирано е забавено костно срастване, поради което и до момента на заключението металните импланти не се отстранени; нарушено е кръвоснабдяването на скочната кост почти напълно; към момента на прегледа, извършен от експерта, талусът се намира в състояние на тежка асептична некроза, в резултат на което се е получила тежка деформация на костта, която се очаква да еволюира. Ищецът е изпитвал най-силни болки в момента на получаване на травматичното увреждане, при оказаната му първа помощ и по време на транспорта до болницата и при медицинската обработка и приемането му в спешно отделение и в отделението по ортопедия и травматология; болките са били чувствителни и около инвазивните мероприятия като впоследствие са били редуцирани под въздействието на проведената медикаментозна и обезболяваща терапия. Понастоящем и в бъдеще ищецът ще страда от постоянни болки при ходене и движение, които ще се засилват, ще има накуцваща походка и болка при промяна на времето; активните движения в глезенната става ще се ограничават все повече; в резултат на откритата луксация на глезенната става вече е развита вторична посттравматична артроза на ставата, която ще става все по-тежка, лечението на която е единствено оперативно - обездвижване на ставата или изкуствена става; т.е.

пълно възстановяване е възможно едва след нова операция.

По отношение на претърпените болки и страдания са кредитирани показанията на свидетелката Ф. Л.а - майка на ищеца, от които е установено, че по време на болничния престой и след това той е имал нужда от чужда помощ при хранене, преобличане и други елементарни битови действия; три месеца не стъпвал на крака си, след това започнал да ходи с помощта на патерици; през двата месеца, в които бил с гипсова шина, кракът му отичал, имал отворена рана, която загноила и се наложило да ходят в болница през два - четири дни; и сега при стъпване на крака изпитвал болка, особено като се умори; не искал да гледа колите, когато излиза навън; станал притеснен, изнервен.

Предвид горните констатации и обстоятелството, че ищецът не е възстановен, търпи продължително време болки и страдания, включително емоционални и психически, като състоянието му е трайно и необратимо, с оставащи трайни негативни последици, първоинстанционният съд е приел, че размерът на дължимото обезщетение възлиза на 36 000 лв., но е намалил същото с 30 % предвид прието съпричиняване, изразяващо се в предприетия скок от камиона. С оглед на тези изводи искът е уважен до размер на 24 000 лв.

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания по отношение определения размер на обезщетението във връзка със спазване принципа на справедливостта, поради което и същият не се коментира от въззивния съд.

Мотивиран от горното ПАС намира, че първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната му част като правилно, законосъобразно и обосновано.

Предвид този изход на спора следва да се уважи претенцията за присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния представител на Д. Л. за оказана безплатна правна помощ пред въззивната инстанция, изчислено по правилото на чл. 7, ал.2, т.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на 2560 лв.

Мотивиран от горното ПАС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 52 от 18.04.2023 г., постановено по т.д. № 159/22 г. на Окръжен съд Пазарджик, В ЧАСТТА МУ, с която ЗК "Л. И." АД ЕИК ***** е осъдена да заплати на Д. П. Л. ЕГН ***** сумата **24 000 лв.** като обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания от телесни увреждания, причинени вследствие на пътен инцидент от 20.06.2019 г., причинен от товарен автомобил марка "К.", модел „*****", рег.№ *****, управляван от В. Б. П. , при който ищецът Д. Л. пътуващ в него, скача в движение в крайпътната канавка, **ведно със законната лихва, считано от 13.01.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.**

В необжалваната си част решението е влязло в сила.

ОСЪЖДА ЗК "Л. И." АД ЕИК ***** да заплати на адв.Г. Й. Й. на основание чл. 38, ал.2 от Закона за адвокатурата **2560 лв. адвокатско възнаграждение** за оказана безплатна правна помощ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____